

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Цивільна безпека» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **упродовж 2020-2021 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **8 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Цивільна безпека» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

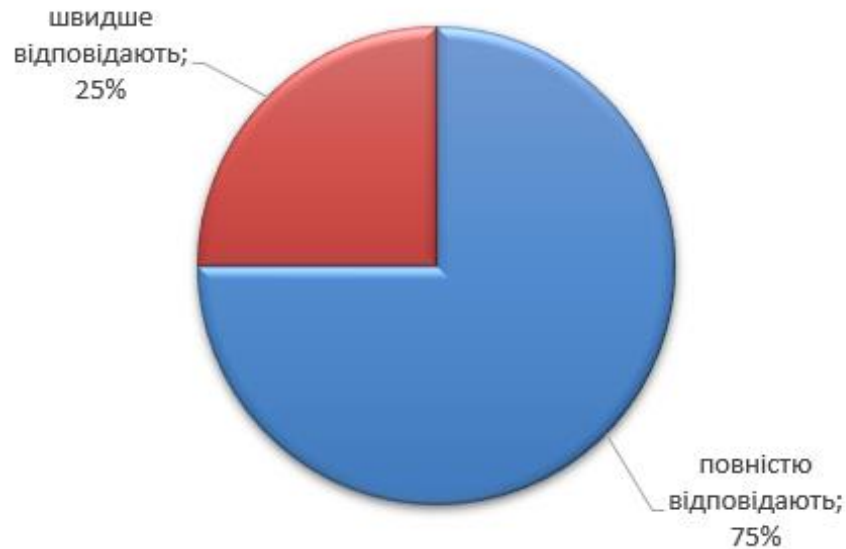

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено у табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Дослідницькі навички і уміння	1
Прийняття рішень	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність до навчання	4
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	5
Здатність до критики та самокритики	6
Елементарні комп'ютерні навички	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	37,5	37,5	25,0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	12,5	50	37,5
Стратегічне мислення	0	25,0	25,0	50	0
Націленість на кінцевий результат	0	12,5	12,5	50	25,0
Здатність працювати в колективі, команді	12,5	0	0	50	37,5
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	50	25,0	25,0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	12,5	37,5	50
Навички управління персоналом, колективом	0	12,5	37,5	0	50
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	37,5	0	37,5	25,0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	12,5	0	37,5	50
Ведення ділової документації	0	25,0	25,0	50	0

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальну суму відсотків за балами 4 і 5, по 87,5%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність працювати в колективі, команді», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Меншими балами оцінили наступні критерії (максимальну суму відсотків за балами 2 і 1) - «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» (37,5%) та на 25% оцінили - «стратегічне мислення», «ведення ділової документації».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Цивільна безпека» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Цивільна безпека» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	100
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	88
Співвідношення теоретичної і практичної частини	75
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	50
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	38
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	38
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	25

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОПП «Цивільна безпека» наступні:

1. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (100%);
2. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%);
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (88%);
4. Співвідношення теоретичної і практичної частини(75%);
5. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (50%).

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2, з якого не важко пересвідчитись в 100% - й позитивній відповіді.

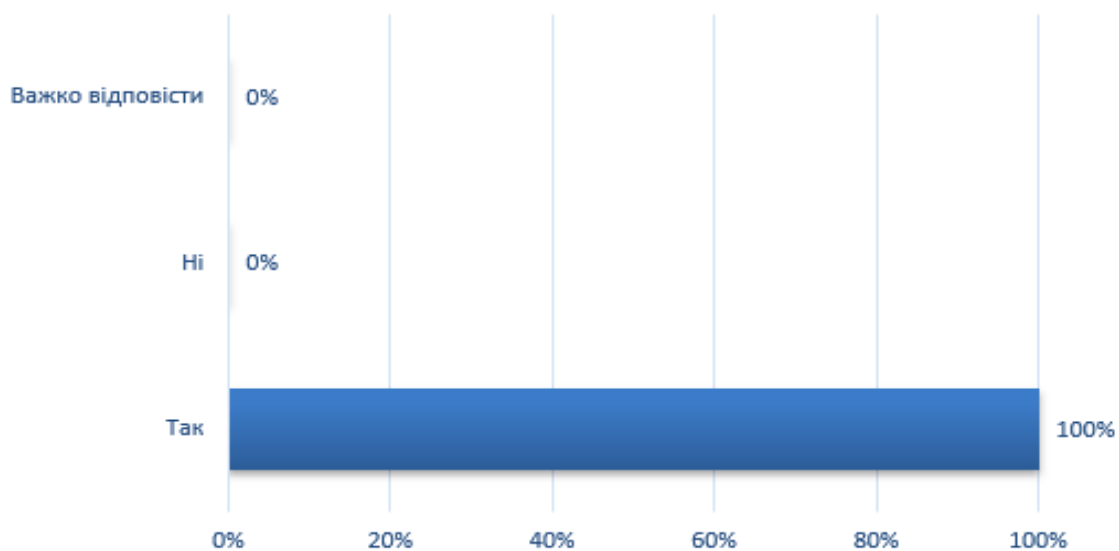

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – пропозицій не надійшло;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло;

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Цивільна безпека» - пропозицій не надійшло.

Висновки

1. Анонімне електронне анкетування науково-педагогічних працівників, які викладають навчальні дисципліни ОПП «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти показало, що 75% з них вважають знання випускника зі спеціальності повністю відповідними сучасному реальному стану виробництва і бізнесу. Тобто, освітня програма реалізується в органічному поєднанні з вимогами суспільства щодо безпеки виробництва, цивільного захисту, пожежної безпеки. Підтвердженням цьому є те, що під час ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом, викладачі на перше місце поставили його здатність застосовувати знання на практиці.

2. Аналіз оцінювання п'яти найбільш необхідних складових ОПП «Цивільна безпека» у 50% викладачів ставить під сумнів обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи). Отже, при плановому оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись детальніше і підійти більш зважено.

3. Усі респонденти на запитання «Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?» відповіли стверджено. І ця процедура в університеті в цілому та зокрема на випусковій кафедрі цивільної безпеки реалізується в повній мірі на підставі вимог [«Положення про освітні програми у ТДАТУ»](#). Жодне оновлення (модернізація) освітньої програми не відбувається без участі роботодавців, вони активно роблять зауважень та надають слушні пропозиції.

Гарант ОПП «Цивільна безпека»
другого (магістерського)
рівня вищої освіти
к.т.н., професор

Юрій РОГАЧ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР